

Dông-Pháp Thòi-Báo

NĂM THỨ HAI SỐ 111

NGÀY THỨ HAI

25 FÉVRIER 1924

Tổng-kiêm Chủ-Bút
NGUYỄN-KIM-DINH

Le Courrier Indochinois

東法時報

MOI TUẦN XUẤT BẢN 3 LẦN NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

BÁO QUÁN

71, đường Mac-Mahon, 71

SAIGON

Điện thoại (Telephone)

Số: 324

Bản Pháp. Ngày 01
Một năm... 800 Một năm... 1000
Six mois... 500 Six mois... 600

Mua báo phải trả tiền trước
Mua báo trả tiền sau
MUA BÁO

Rao báo về việc buôn bán hàng là việc buôn bán thương nghiệp trước

MUÔN TRÁCH THIÊN NHAU PHẢI COI THEO LÚC

Con người sanh trong thế-gian, sự-trách-mỗi-nhau-dé-ai-cho-khỏi, hoặc cha-trách-con, vợ-trách-chồng, anh-trách-em, báu-ban-trách-nhau, ấy là tình-thường ai-cũng-có.

Song người có-dù-lượng-lớn thi-tùy-theo-lúc-mà-trách. Còn người-hẹp-hồi, thấy-dù-trách-dó, chẳng-nghỉ-là-lúc-nào-dùng-trách-lúc-nào-không-dùng-trách, mà-nếu-chẳng-hay-xết-nết-cho-cùng, mà-cứ-trách-làn-nhau-thì-sao-cho-dàng.

Vì-như-minh-muốn-trách-một-người bạn-của-minh-dều-chỉ, thi-trước-khi-minh-phải-nghi-coi-người bạn-của-minh-dó, lâu-nay-tinh-tinh-ān-ở-với-minh-tốt-xấu-róng-hẹp-thế-nào, cho-ký-dá, lại-dang-lúc-dó-gia-dạo-cha-người bạn-minh-ra-sao, có-thiếu-thốn-không, có-việc-chi-buồn-râu-lộn-xộn-hay-không? Xét-cho-dù-mọi-dều-như-vậy-rồi-trách-nhau-miền-dòng.

Như-minh-có-một-người-cố-hưu-thân-bàng-não-dó, mà-hay-lâu-ở-với-minh-vuôn-tròn-dày-dặng, bắc-nước-không-xao, cho-dến-lời-an-tiêng-nói-không-hè-thíu-sít, mà-nay-gặp-lúc-suy-vi, vàn-thời-diễn-dảo, dang-cơn-rồi-rầm-bản-loạn-tâm-thần, dầu-có-nỗi-không-nhảm, có-làm-không-trúng-dì-nữa-thì-minh-cung-chẳng-nên-trách-móc-nữa.

Phải-biết-rằng: con-người-dang-hồi-số-mạng-gian-truân, v-n-thời-trái-tráp-trong-lúc-dó-là-lúc-tâm-tinh-xao-xiển-không-dịnh-tri-khon, hoặc-dang-buồn-việc-dời-chì-dó, nén-nghịch-luận-với-minh, hoặc-dang-giận-việc-chi-nên-buồn-tiêng-vụn-về-thô-lò-với-minh, thi-minh-cung-không-nên-trách-móc-nữa.

Nhưng-chẳng-phai-trong-việc-anh-em-mà-thời, vợ-chồng-cha-con-cùng-vậy: Gặp-lúc-trong-nhà-từng-tiểu-thíu-trước-hết-sau, rồi-bởi-sự-nghéo-nâng-buồn-bực-dó, n'gây-ra-nhiều-dều-dirt-bản-cùng-nhau, n'u-lấy-dó-mà-trách-móc, cùng-chưa-máy-phai.

Nên-muốn-trach-người-phai-lựa-trong-lúc-dao-nhà-thong-thà, com-đo-đim-no, tâm-thần-dịnh-tinh, chừng-dó-mà-có-thieu-sít-deu-chi, thi-trách-móc-nhau-moi-dung.

Vì-vậy-người-Quân-Trọng-làm-anh-em-bạn-với-Báo-thúc-Nha, lúc-Quân-Trọng-dang-còn-thi-cùng-ván-bí-tinh-phai-ra-chảng-noi-không-nhảm-làm-không-trúng-mà-Báo-thúc-Nha-chẳng-cho-hất-tài, chảng-chè-ràng-dó. Đến-lúc-dì-buồn-cùng-nhau, khi-chia-lời-thi-Quân-Trọng-cùng-lấy-phản-nhiều, mà-Báo-Thúc-biết-Quân-Trọng-nghéo-thieu-hon-minh, nên-chẳng-cho-ràng-tham. Quân-Trọng-ha-lần-lần-quan-dêu-bị-cách-chire-cá-má-Báo-Thúc-cùng-chẳng-cho-lú-dó, vi-biết-ràng-ván-thời-chưa-dạt. Còn-khi-ra-danh-giæc, thi-

VĂN-UYÊN

CẨM-HÙNG

I

Một-dòn, một-bóng, một-minh-ta., Chiêng-chêng-dòn-song-một-thò-ta. Trâm-nam-tâm-sự-dẫu-chong-trắng. Chín-chữ-cù-lao-máy-ngo-xanh. Muôn-dặm-lòng-quê-quyền-dục-khách. Từ-lẽ-cảnh-là-dể-cánh-canh. Cù-sau-my-dòng-cùng-ai-gó. Dám-hồi-non-sóng-có-thâu-tinh.

GIA HUÂN CA

Lời Tra

Vận-trời-năm-thứ-một-ngán, Chi-trâm-hóm-nước-an-dàn-giàu.

Ở-dài-nghỉ-xết-trước-sau, Đao-người-tu-phai-ran-nou-như-vầy.

Trè-thơ-xem-lòng-sách-này,

Lâm-người-phai-biết-dao-hẳng,

Cang-thuong-luân-lý-siêng-nàng-giù

Tran-dòn-bồn-tinh-trong-mhn,

Cù-theo-dao-ví-tinh-tinh-dùng-sai.

Khi Thai giáo

Từ-nghì-mè-mời-tho-thai,

Thì-dà-dạy-tự-mùi-hái-dạy-ra,

Mát-dùng-ngo-ké-gian-ta,

LÀM NGƯỜI PHẢI BIẾT DÙ

Người-sanh-trên-thể, dè-dạng

máy-ai-hay-biết-sự-dù, cù-lấy-tâm

không-biết-nhâm-cù-xát

phàm-má-xa-vọng-việc-phà-quí

công-danh-cho-tot-hực-mà-thôi.

Rồi-trù-phuong-này-kể-nó-hết-dêm

đến-nghì, mán-thang-tới-nám

trục-bắc-bồn-nam, thiên-sửu, vạn

bí, cho-dến-dòn-linh-hồi-tân-tận,

gót-dùng-lung-mỗi, tóc-bạc-râu

râu-mà-tắt-cánh-rồi-sô-phân

không-có, cung-trò-ra-một-giác

chiêm-bao, rồi-trò-lại-than-trái-trách

dắt, oán-vòn-hòn-thời. Người-dương

đây-chu-khán-quan-xết-có-quá

hay-là-phai. Sao-chang-nghì-như

vậy-cho-thong-thâ-tinh-thân-an

nhân-cán-não, minh-có-nhà-ở-mưa

nán-ām-thân, an-sản-nó, nâm

sán-chò-thi-hon-ké-nay-dra-chôn

này, mai-nương-chôn-khác, đap

tuyet-xóng-xuong; minh-có-quán

tánh-ach-to-lua-dòi-thay-thi-hon

ké-vái-bó-réch-rưởi, châm-trước-và

sau; minh-đu-no-ngá-ké-thi-hon

ké-uống-an-lấy-có, tối-nâm-giác

ngá-không-yên. Hướng-chi-trời

sanh-trong-loi-người-biet-bao-là

đèn-rồi-ro-binh-hom-như-là-dui,

cúi, u, biu, ngày, diết, ngong, cảm,

không-leung, cung-và-v.v. Những

tát-nguyễn-nghéo-ngác-āy-rất-nhiều,

sóng-minh-may-má-dàng-khô-thì

chẳng-phai-là-có-phuot-hay-sao?

Và-lại-trái-sanh-tưởng-mào-con

người-rất-nhiều-thì;có-thú-thay

mặt-thi-biet-là-tac-tu-loan-thân,

có-thú-nghỉ-thi-biet-là-dita-gian

tà-tan-bao, có-thú-nghỉ-thi-biet-là

thi-thú-nghỉ-thi-biet-là-có-phuot-hay-sao?

Trong-may-thu-tuồng-dó, chảng

may-má-thu-trái-máng-có-cho-minh

một-kieu-thi-biet-nán-ní-má-dài

với-ai-ché-dang-kia! Có-phai-là

khôn-hay-không?

Nhưng-minh-dù-khỏi-sự-rất-rồi

má-trái-dết-lại-cho-minh-luồng

nhiu-lé-rất-may, mà-sao-chung

chung-chêng-dòn-thông-má-thi

thu-thay-thi-biet-nón-giá-tri-thu

nhau; nguyên-nhóm-là

bởi-Hué-ky-mùi-dinh-ri-luôt-hàng

chỗ-người-ngoại-quốc-diu-cu-ngu-hen

Hué-ky, mà-bon-y-là-dinh-khu-truc

lết-nhông-dàn-A-dong-kieu-ngu

trong-nhà-Hué-ky.

Nếu-người-Hué-ky-dinh-như-thé,

ay-là-dinh-duỗi-hết-máy-máu-muôn

dui-nhết-ở-xứ-California-và-xứ-cảng

và-việc-này-má-há-nam-truoc,

sóng-giò-ở-Thái-binh-thuong-sáp-dang

dung-nói-lon, sau-có-hội-nghị-Hoa

sinh-Tông-mới-yen, may-lai-khỏi-lon,

thi-chắc-trong-việc-giao-thiep-việc

nhuân-hai-mới-lai-dau-má-luogn.

II

Một-ngon-dòn-khuynh-với-một-minh. Một-minh-lai-tới-những-lo-quanh. Trâm-nam-tâm-sự-dẫu-chong-trắng. Chín-chữ-cù-lao-máy-ngo-xanh. Muôn-dặm-lòng-quê-quyền-dục-khách. Từ-lẽ-cảnh-là-dể-cánh-canh. Cù-sau-my-dòng-cùng-ai-gó. Dám-hồi-non-sóng-có-thâu-tinh.

Lời dám-tiếng-vay-cũng-là-dừng-nghé.

Khi-dài-không-dừng-phai-dé,

Nam-ngồi-không-khác-kép-đe-một-bên.

Vật-ẩn-quáy-quá-chảng-nên,

Chiểu-không-ngay-thắng-chứ-lên-má

Phản-trong-thai-giáo-dã-rồi,

Phàn-ngoài-cù-dùng-nghé-thoi-và-cùng.

Bảy-lành-ngân-dữ-thung-dung,

Cử-ancient-mặc-dạy-chung-phép-thường.

Miệng-cho-cù-dặng-an-khung.

Cao-lượng-mil-ví-át-thuong-ví-thi.

Hàng-cây-nhiều-khúc-lâm-chí,

Mặc-mìn-phréc-lenh-gi-má-ham.

Vậy-nên-lời-thé-gian-dám,

Chí-thuong-là-hai-tại-lâm-mè-cha.

Tuổi-con-vừa-một-hai-ba,

Khi-sau-chíu-vậy-nó-dá-biết-dầu.

Điều thứ ba mươi hai

Đại-tông-thống-quảng-suất-toàn-quốc-Lục-quân-Hải-quân.

Điều thứ ba mươi ba

Đại-tông-thống-chó-dùng-phép-quan-luật-quan-nà-phai-giao-cho-Tham-nghị-ViỆn-quyet-nghị.

